

Зоран Тодоровић

ТОПЛИНА / WARMTH

Инсталација / акција,
ћебад, људска коса,
видео

2009.

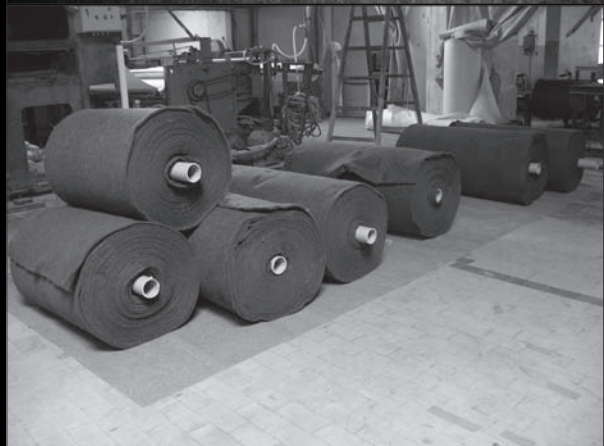

1200 m² филца од
људске косе

1 m² је направљен од
приближно 200 особа

Укупна количина
је направљена од
приближно 240 000
људи

1 m² = 100 €

Warmth / Топлина

У методолошком смислу радови које изводим функционишу у пукотини или разлици између догађаја и документа у који је смештен посматрач. Овакав метод је карактеристичан за многе радове које сам реализовао, а у неким од њих су коришћени материјали људског порекла, рецимо кожа, сало, хрскавица, крв, коса и сл. Такав материјал је увек коришћен за производњу неког утилитарног предмета, дакле предмета који потенцијално има корисну и употребну вредност и који је у том смислу стваран, а не метафоричан. Другим речима, они постоје у разлици између читања документације која прати и објашњава порекло ових предмета и саучествовања у њиховом коришћењу.

Један од најзахтевнијих и свакако најмонументалнијих који су у том смислу реализовани, је пројекат под називом toplina/warmth који је изведен за српски павиљон на 53-ем бијеналу у Венецији. Крајњи исход пројекта под овим називом је амбијентална поставка, која се може замислити као минималистичка инсталација од девет тамних филцаних кубуса 120x80x160 цм укупне тежине од око две хиљаде килограма. Ови кубуси су сачињени од наслаганих слојева филца који су постављени на транспортне палете. Уз ове објекте постављено је и девет монитора који емитују видео документацију којом се описује процес њиховог настанка.

Основна сировина која је коришћена у процесу производње овог филца је људска коса. Да би се ова сировина прикупила у потребној количини од које је могуће индустријским поступком направити тираж од преко хиљаду комада, и то у два различита формата, односно да би се прикупила коса од приближно двеста педесет хиљада људи, обзиром да се од једног просечног шишања може добити тек 7-8 гр косе, било је потребно ангажовати нешто више од пет стотина људи који су били упослени на разним задацима. То је подразумевало рад једног малог предузећа за прикупљање сировина са посебно дефинисаним секторима: са сектором материјала и сектором слике, обзиром да је снимање видео и фото документа била такође сировина за даљу обраду.

Организовање извођачког тима, стварање базе података, развијање мреже сарадника и волонтера, прикупљање и складиштење сировог материјала, примарна прерада, транспорт и завршна фабричка израда филца као и преглед, систематизација и монтажа документационог материјала који је прикупљан са скоро двеста педесет локација, су само неки од најзначајнијих организационих захтева који су тежиште рада сместили у један технократски или тачније биотехнократски поступак. Наиме, да би организација била могућа било је неопходно направити релативно прецизну статистичку мапу догађаја као и спровести истраживање којим би се установиле у односу на пол, старосну доб, платежну моћ, место становања, период у години итд. навике људи везане за шишање и на основу тога лоцирати сировински извор који је било могуће ефикасно експлоатисати у релативно кратком временском периоду који нам је био задат.

Коначна форма овог процеса је инсталација сачињена од докумената и предмета који потенцијално имају употребну вредност. Наиме, они су могли и даље могу да се купују као и било који сувенир, као фетиш предмет, као простирка или ћебе, као уметнички објекат или нешто друго, што је још увек предмет анализе и постпродукције овог рада; чињеница да су они израђени од сировине људског порекла, на шта публику детаљно упућује документација, ствара непријатну алузију на логорске погоне из времена другог светског рата. Ова алузија међутим није нешто што овај пројекат тематизује, она се појавила као очекивани нуспродукт оне биотехнолошке процедуре која га је реализовала. Овај рад је дословно у продукционом смислу пратио логику и праксу савремене економије, индустрије и технологије, а у смислу његове конзумације и потрошње - крајње консеквенце актуелне културе. На тај начин гледано, овај пројекат не треба видети као готово уметничко дело, него као један резултат уметности који је обликован нашом рутином и свакодневницом, што овај рад чини местом размене, трговине, расправе, саучествовања, напетости и конфронтација. Могло би се рећи да он проблематизује разне ствари, рецимо функцију павиљона као средства за производњу националног идентитета, билошко тело као објекат репрезентације политике или средство економије и сл., али пре свега, као и многи други радови које сам реализовао, и овај од публике и других актера ствара привремену заједницу коју не формира политичка коректност и пријатно дружење, већ заједницу која преиспитује и тестира симболички материјал који нас формира као друштвене субјекте.

Зоран Тодоровић

Више информација о овом и другим радовима овог уметника на:

<http://zorantodorovic.com/>

Питања за дискусију:

- 1. Да ли овим радом уметник некога жели да оптужи, кога?**
- 2. Да ли овим радом уметник некога жели да забрине, кога?**
- 3. Да ли овим радом уметник жели некоме да се допадне, коме?**

Више информација о пројекту и другим уметницима

www.anonymoussaid.org